

Redacția și Administrația:
Strada Timisoriei Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL“ Lugoj.

Manuscrise nu se înapoiază

Scrisori nefrancate se refuză.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:
MĂRTI, JOI și SĂMBĂTĂ.

Prețul de abonament:
Pentru Monarhie: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 3 cor. pe 6 luni 6 cor. pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 frane
pe an.

INSERTIUNILE
se acordează conform tarifului.
Un număr singuratic 10 bani.

DRAPELUL

Cu 1 Decembrie 1905 st. v.
se deschide **nou abonament** la
ziarul „Drapelul“ cu prețul
indicat în capul foii.

Lugoj, 29 Novembrie (12 Dec.) 1905.

Na-ți-o frântă că ți-am dres-o!

În aceste cuvinte lapidare se poate cuprinde răspunsul dat de ministrul cultelor și instrucțiunii publice George Lukács la Memorandumul prezentat de consistoriul augs. luteran al Sașilor din Ardeal, privitor la ordonanțele prin cari impune școalelor confesionale *dispozițiunile draconice ale proiectului de lege Berzeviczy*.

E lucru unic în felul său pentru concepția apusă, că Maj. Sa Monarhul a dat Memorandumul Sașilor spre competentă rezolvare aceluiași ministru, contra căruia se îndreaptă ascuțitul plângerilor din Memorandum. Cum s'ar zice pe românește: Turcul te bate și Turcul te judecă!

E stare de «ex-lex». Țeara se administrează fără buget votat. Apărarea este avizată la rezerva suplinoare din cauza lipsei de contingent normal de recruți, oferit de dietă. Dieta țerii se convoacă pentru a fi amânată. Stagnarea este generală pe toate terenele vieții publice. Pe un singur teren nu se admite stagnarea, anume pe terenul maghiarizării forțate.

Și coaliția, teribila coaliție, care consideră toate actele emanate

dela acest guvern ca copii nelegiuți născuți din pat nelegiuit și provoacă țeara la nesupunere și rezistență, care începe a aduce cu revoluția ca ou cu ou, numai față de un făt al guvernului nu are nici un cuvânt de reprobație, numai pe un singur făt nu-l consideră de nelegiuit. Acest făt este încercarea lui Lukács de a da ființă proiectului lui Berzeviczy pe calea ordonanțelor.

Moderate și cumpătați cum sunt Sașii dela natură, au remonstrat contra acestor ordonanțe într'un Memorandum omagial, în care bazându-se pe litera legii arată, că încercarea lui Lukács este cea mai mare nelegiuire.

Tocmai precum în zile de restriște se adresează Monarhul «cătră iubitele sale popoare», s'a adresat acum în zile de restriște și poporul sășesc cătră iubitul său Monarh...

Și ce răspunde ministrul Lukács la Memorandumul Sașilor este o blasfemie, o insultă la inima credincioasă cu care s'au îndreptat Sașii cătră treptele tronului. E culmea hipocriziei ce ne spune ministrul în «rezolvarea» sa.

Înainte de toate neagă dl ministru că ordonanțele cu pricina ar conține ceva ceea-ce nu ar fi în drept să dispună în cadrul legilor existente și pentru ce ar fi competentă numai legislația...

Dacă ar fi așa, apoi trebuie să considerăm pe Berzeviczy de un nărod, care nu a cunoscut nici competența ministerială și nici dreptul ce-i revine în senzul legilor exi-

stente, căci s'a pus să tulbure o țeară cu un proiect de lege, care este de fapt fără obiect, conținându-se toate dispozițiunile proiectate deja în legile existente.

Noi nu suntem și nici n'am fost aderenții lui Berzeviczy, dar să fie cu iertare, atât de nărod nu-l ținem și nu l-am ținut nici odată. Dl Berzeviczy și-a dat pe deplin seamă, că până unde îi ajunge dreptul pe baza actualelor legi și unde are lipsă de dispozițiuni noi din partea legislațiunii.

Nu ne îndoim că obține aceste dispozițiuni din partea legislațiunii, dacă nu veni în cale erumperea violentă a crizei. Și nu ne îndoim nici de aceea, că restabilindu-se ordinea în parlament va obține urmașul lui Lukács dela dietă ceea ce a cerut Berzeviczy. Cu toate acestea suntem în curat. Dar un lucru constatăm acum, că între Berzeviczy și Lukács este o mare deosebire și deosebirea aceasta nu este în defavorul lui Berzeviczy.

Hipocrizia lui Lukács își ajunge culmea când spune Sașilor, că ordonanțele din chestiune sunt isvorite din «spiritul frățesc» față de concetățenii săi de «alte limbi». Și anume numai din dragoste nemărginită față de aceștia caută să le ofere ocaziunea de a învăța... limba statului. Și închee ministrul cu vorbele:

«Nimic n'a stat mai departe de mine decât a violă drepturile naționalităților în mod volnic și contrar legii, după cum mi-se repro-

alta cea românească, în sala de ședințe portretul mare în olei, al primului magistru Brancovici. Toate acestea îți fac o frumoasă impresie, când știi disprețul de care se bucură în cercurile, chiar oficiale, maghiare tot «proasta» limbă românească.

Caransebeșul are episcopie românească, facultate de teologie, școală normală, societate de cântări și sală de lectură, toate românești.

Elementul românesc începe să fie tot mai puternic, cu cât te apropii de România liberă, el începe să aibă aceeași viață, același fel de a judeca lucrurile, aceleași deprinderi și inevitabil și aceleași defecte.

Drumul de fer duce pe valea Timișului în sus printr'o regiune de munți mici, ramificații ale Carpaților mehedinteni. De pe fereastra vagonului zărești sate mari, cu case vâruite și acoperite cu țiglă; iar în depărtare vârfuri pe care nu crește pădure ci numai afinul și iarba mărunță, locul de pășunat al turmelor de oi. Peisagiul e de multe ori șters și monoton.

Cum treci însă de clina apelor prin acea «Poartă orientalis», se deschide mergând spre Dunăre minunata vale a Cernei. Limpede, voinică și zburdalnică, ca o fecioară, saltă ea peste piedecile de piatră ce-i ies în cale. Ici ferbe făcând bășici, colo cade spumând într'un fuior alb de stropi, dincolo se strecoară șuvoi printre pietre formând alătura un tău, în adâncurile căruia apa parcă înverzește, mai departe se

șează aceasta din partea consistoriului.

Nu știm de se mai poate vorbi din punctul de vedere al guvernului despre «drepturi» d'ale «naționalităților» în țara aceasta, dar una știm, că ordonanțele lui Lukács tind direct la sugrumarea oricărui germene de cultură națională a popoarelor nemaghiare din Ungaria.

Mai multă stimă avem pentru Bánffy, care spune pe față că voește să ne sugrume în privința națională, decât față d'al de Lukács, care merge cu hipocrizia până acolo, să ne spună, că tentează la viața noastră națională numai pentru că... ne iubeste.

Și bine înțeles, toate aceste ni-le spune ca om competent a răspunde Sașilor la Memorandumul ce aceștia l-au depus la treptele tronului.

Nu tragem Coroana în discuție.

Un lucru însă ni-se impune cu forță irezistibilă, anume, că sub actualele împrejurări să nu mai căutăm o nouă ediție a răspunsului lui Lukács.

Noi am agitat ideea, ca și bisericile noastre să se pună în mișcare ca și Sașii și să arete la locul cel mai competent nedreptatea cea mare ce ni-se face.

Astăzi — după ce cunoaștem rezultatul obținut de Sași — renunțăm la acest remediu.

Nu avem nici un cuvânt ca să mai dăm și noi prilej, ca în cununa împletită de șovinști lui Lukács să se mai adaugă o frunză, ear po-

lasă leneșe și molatică în vadurile de nisip și pietriș. E atâta sprintenie, atâta mlădiere și atâta viață în mersul acesta, că ori-cine își simte fără voie sufletul plutind spre vre-o ființă de bazme, și nu știu cum parcă te cuprind duioșia și o pornire de a dezmerdă undele astea prietinoase în zburdalnicia lor.

De cele două laturi se ridică pădurile de carpen, ulm și fag, printre care se ascund vicleșurile drăguțe, impondabile cu statui, vorbe și decoruri antice, hotelurile mari, stratele de flori și cărările albe, netezi ale băilor herculane. D'asupra încă se înalță drepti grebenii de stâncă albă, pe care stau agățați pini chircoți cu ramurile rare și desfrunzite, și care ar vrea parcă să despartă de cealaltă lume cuibul acesta dător de fericire pentru bogați și alinător de suferințe pentru cei săraci. Poteci ascunse, cărări sucite duc pe coaste până la cele șapte izvoare calde, la peșteră, la crepătura care fumează aburi fierbinți și în vârfurile, pe care-s, cățarate, ca niște cuiburi de vultur, pavilioanele de lemn.

E atâta armonie, atâta pace măreață în cuprinsul acesta!

Înaintăm spre Orșova, care-și lasă să se vadă de departe minunata-i alee de plopi piramidali, printre munții păduroși. Încep să se ivească coperișurile văpsite în mijlocul unei întinse porumbiști, dincolo de care clipește în razele soarelui de amiază: Dunărea. De atâta timp am părăsit-o și cum îți crește inima,

FOITA „DRAPELULUI“.

Resunet ocazional.

Dedicat fraților mei

la adunarea populară din 12/ XII 1905 în Bozovici

De

Patașanul.

== Foiță originală a «Drapelului». ==

Valea Nerganiului geme
Codrul sună și resună,
Geniul națiunii strigă
Sus Române nu te teme.
Greu dormit-ai somn de leu,
Dar e timpul să se știe,
Că Românul vrea să fie
Și stăpân pe gândul său.
Sus cu toții pe picioare
Stați deștepți cu bărbăție
Să ne vadă sfântul Soare
C'avem zi de sărbătoare.
Unde Minișul se varsă
Nuntă mare se gătește,
Dor cu dor se strâng la brață,
Bozoviciul e mireasă
Miri voioși, veniți la noi,
V'am gătit un pat de flori,
Împletit din inimioare,
Să fie Ceriul cu voi!
Vrând să ne scăpăm de rău
Trageți frați mișcând pământul,
Horă mare și frumoasă
Să ne vadă Dumnezeu.

BANATUL

NOTE DE DRUM

De GH. C. IONESCU.

(Urmare și fine.)

Priveliștile naturii sunt așa de variate și mereu așa de noi, încât omul niciodată nu poate zice: Iată tabloul acesta seamănă cu cutare, pe care l-am mai văzut. Omul este însă mai puțin fericit în combinațiile lui, multe din lucrările mânilor lui nu-s decât copii. Dela o vreme îți pare că edificiul cutare l-ai mai văzut, strada cutare tot așa. Caransebeș, nu înfățișează nimic care să te izbească, după ce atâtea orașe ți-au trecut pe dinainte ca într'un cinematograf. Aceleași podoabe arhitectonice, aceleași vitrine, aceleași foteale pe stradă, de fel de fel de oameni, hotel, cafele, trăsuri, piață — zici oraș și-ai priceput totul.

Tăblițele pe care-s scrise numele stradelor poartă — lucru care e o raritate în Ungaria — pe lângă inscripția ungurească și pe cea românească, și când vezi nume ca de-al de «strada Ion Popasu», ori cât ai fi de rece, parcă-ți crește inima. Multe firme încep să fie românești: «Librăria diecezană», «Severineana», iar pe primărie, casa orașului, cum îi zic ei, o clădire modernă de toată frumusețea, poți citi pe o fațadă numirea ungurească și pe

Concurs.

Pentru ocuparea locului vacant de

Directoare

în Internatul-Orfelinat susținut de Reuniunea femeilor române din Brașov se deschide concurs cu termen de 30 zile începând de la ziua în care se face această publicare în »Gazeta Transilvaniei« din Brașov, în »Telegraful român« din Sibiu și în »Drapelul« din Lugoj.

I. Petentele au să documenteze:

1) Cunoștințele pedagogice, fie acelea câștigate prin studiu teoretic sau prin aplicațiune practică sau prin amândouă.

2) Cunoștințe despre lucrul de mână, despre croitul de haine și despre me-nagi.

3) Atestat de botez din care să se vadă că concurenta nu este mai tinără de 30 ani.

4) Atestat despre aplicarea ei de până acuma și despre purtarea morală.

5) Atestat medical, că este sănătoasă.

Angajamentul se face deocamdată numai provizoriu pe timp de un an de zile.

Aleasa are să-și ocupe locul de directoare la 2 săptămâni după primirea decretului de alegere.

Aleasa este datoare a se supune tuturor dispozițiilor Adunării gen. a Reuniunii și ale Comitetului aceleia luate în interesul Internatului-Orfelinat.

II. Beneficiul împreună cu acest post este:

1) 720 coroane leafă în bani gata, cari i-se plătesc în rate lunare anticipative.

2) Locuință și toată întreținerea în Internat.

III. Recursele sunt a se trimite la adresa președintei Reuniunii femeilor române din Brașov doamna Elena Săbădeanu în termen arătat mai sus.

Brașov, din ședința Comitetului ținută la 12/25 Novembrie 1905.

Elena Sabadeanu
presidentă.

Ioan Lengero
secretar.

Red. (3-2).

2138. végr. szám. 1905.

Árverési hirdmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lugosi kir. járásbíró-ság 1905. évi V. I. 2175 számú végzése követeztében »Lugosana« takarékos és hitelintézet javára Paszula Petru és Latia Trifu ellen 275 kor. és jár. erejéig 1905. évi okt. hó 7-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2380 kor.-ra becsült lovak, kocsi, löszerszámok, szóna, buza és járgány cséplőkészlet-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járás-bíró-ság 1905. évi V. I. 2175/2. számú végzése folytán 275 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi máj. hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 110 kor. 13 fill.-ben bírósággal már megállapított költségek erejéig Zaguzsénon alperes lakásán leendő eszközzésére

1905. évi decz. hó 20.-án d. e. 1/2, 12 órakor és Kavaránon alperes lakásán leendő eszközzésére

1905. évi decz. hó 20.-án d. u. 1 órája

határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Lugoson, 1905. évi decz. hó 7-én.

Frank Zoltán

Nr. 236. (1-1). kir. bír. végrehajtó.

!!! Ocaziune rară !!!

Pentru cadouri de serbători.

Aduc la cunoștința on. mele clientele, că am arangiat în noul edificiu Szvoboda. alături de cu prăvălia mea

un bazar de serbători

conținând cele mai fine și mai alese obiecte de *majolica, cristal și porcelană*, pe cari le desfac cu *prețul cumpărării*.

Asortiment bogat. Cea mai potrivită ocaziune pentru cadouri de Crăciun și anul nou Prețuri ne mai pomenit de re-duse. Recomandându-mă atențiunii binevoitoare a on. public

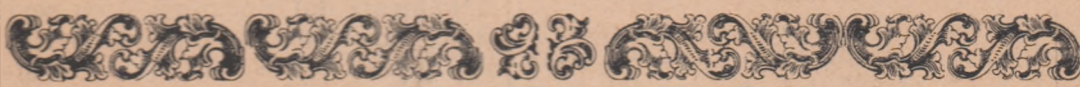
semnez cu distinsă stimă

IGN. GROSZ, succesor.

Magazin de sticlărie și porțelană.

Lugoj. Piața Izabella.

Nr. 237 (12-1)

A apărut Nr-ul 22 din

„Banatul“

Foaie pentru poporul român.

Proprietar și redactor responsabil: **Dr. Valeriu Branisco.**

CONTINUTUL:

Fănețele — — — — —	Turburările din Rusia — — — — —
Drepturile de proprietate ale Gră-nișterilor la averea comună — — — — —	Noutăți — — — — —
Podul înalt (poezie) — — — — —	Calendare — — — — —
Școala — — — — —	Bibliografie — — — — —
	Insertii — — — — —

Redacția și Administrația: Lugoj, strada Timișorii Nr. 7. — (Hotel Posta)

Prețul de abonament:

Pe trei luni 1 coroană, pe jumătate an 2 coroane, pe anul întreg 4 coroane.

Prețul unui exemplar 2 cruceri, 4 fileri.

„Lugosana“

institut de credit și economii
ca societate pe acții în Lugoj.

Anul fondării 1889. Capital social 300.000 Cor.

Fondurile proprii c. a. 90.000 Cor.

Depuneri spre fructificare

1.500.000 Cor.

acordă împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară și pe lombard cu 8%, escomptează cambii cu 3 eventual cu 2 subscrieri pe timp de 3 până la 6 luni, de ale privaților și de ale corporațiilor cu 7-8%, primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, cu anunț 5%.

Darea după interese o solvește însuși institutul.

Nr. 8. (x-73)

Direcțiunea.

Tipografia Carol Trautfeiner, — Lugoj.

Un candidat de avocat

român, cu praxă, caută aplicare în vre-o cancelarie avocațială.

A se adresa la redacția »Drapelul«.

Nr. 235 (3-2).

Pravul Bauer

patentat

Mijloc excelent și sigur

pentru combaterea incendiilor

probat și aprobat

de autoritățile publice

se poate căpăta

în cantități mici și mari

la ferăria

Anton Haberehrn

Nr. 10 (x-90)

Lugojul-român

vis-à-vis de cafeneaua »Corso«

Provocare și apel

cătră on. conducere a comitatului Caraș-Severin, cătră magistratul orășenesc și cătră proprietarii de realități, etc. etc.

E supremă necesitate a aduce respectuos și conștientos din nou aminte on. public **pravul de stins al lui Bauer**, înainte de a se întâmplă eventuale catastrofe. Pravul acesta oferă și a oferit cel mai favorabil, aprobat și eficace mijloc contra incendiilor bătuitoare.

Se recomandă fiecăruia a cumpăra acest prav. Despre modul de folosire se dau bucurosi deslușiri în localul de vânzare amintit mai sus.

Nicolae Căprariu,

absolvent al școlii agro-nomice dela Lugoj

dorește să fie ocupat la o moșie mai mare.

A se adresa la:

Nicolae Căprariu

— Visag, nr. casei 215. —

p. u. Duleo. (c. Caraș-Severin)

Gr. (x-9)

COMPOZIȚIUNI MUSICALE de G. Porumbescu

se află de vânzare la

REDAȚIA „DRAPELUL“

cu următoarele prețuri:

Imn de urare, pentru 2 voci și pian. . . 50 bani.
Frunză verde mărgărit, p. voce și pian 50
Basmă lășene, vals p. pian . . . 1 cor. 50
Uvertură la „Crai nou“, p. pian 1 . . . 50
Baladă, pentru violon și pian 1 . . . 25
O roză vestejită, p. voce și pian 1 . . .

La comanda prin postă este de a se alătura 10 bani pentru costul postal de bucată.

Comandele sunt a se face direct la

Redacția „Drapelul“ — Lugoj.